

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/52/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123204908
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123204908.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

7

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, so sídlom Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480 proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX A., v spore o zaplatenie 100,52 Eur s prísl., takto

rozhodol:

7

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 100,52 EUR a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 2,10 EUR, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobca m á vo vzťahu k žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

5

1. Žalobca návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.05.2023 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu vo výške 100,52 EUR, náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 2,10 EUR a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie tohto návrhu. Žalovaný bol zo zákona povinný platiť úhrady za služby verejnosti vo výške 4,64 EUR mesačne. Žalobca kontrolou úhrad zistil, že žalovaný ku dňu podania tohto návrhu nezaplatil úhradu za kontrolované obdobie od 01.12.2015 do 31.03.2018, celkovo 18 neuhradených mesačných predpisov vo výške 83,52 EUR. V zmysle § 10 si žalobca uplatňuje aj zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR.

2. Platobným rozkazom vydaným Okresným súdom Prešov číslo konania 7Csp 52/2023-11 zo dňa 26.05.2023 súd zaviazal žalovaného, aby do pätnástich dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatil žalobcovi sumu vo výške 100,52 EUR, ako aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 2,10 EUR alebo aby v tej istej lehote podal odôvodnený odpor na tunajšom súde.

3. Pre nemožnosť doručenia platobného rozkazu žalovanému do vlastných rúk ho súd Uznesením číslo konania 7Csp 52/2023-21 zo dňa 25.10.2023 postupom podľa § 266 ods. 3 CSP zrušil.

4. Vykonaným šetrením súdu sa nepodarilo zistiť pobyt žalovaného. Z tohto dôvodu súd postupom podľa § 116 ods. 1 až 3 CSP zverejnil oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu s tým, že žaloba sa po pätnástich dňoch od zverejnenia považuje za doručенú a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

6. Výzvou na zaplatenie nedoplatku číslo 0060742339 zo dňa 21.01.2023 vyzval žalobca žalovaného na zaplatenie nedoplatku vo výške 90,26 EUR v lehote do tridsiatich dní.

7. Z prehľadu predpisov a platieb mal súd za preukázaný vykázaný nedoplatok žalovaného za obdobie od 01.12.2015 do 31.03.2018 celkovo 18 platieb vo výške 83,52 EUR. Z potvrdenia tarifnej ceny za úradnú zásielku zo dňa 21.02.2022 má súd za preukázané, že tarifné ceny pre produkt úradná zásielka za obdobie od 01.03.2022 sú vo výške 2,10 EUR.

8. Z dôvodu, že v tomto prípade sa jedná o drobný spor, ktorého hodnota neprevyšuje 1.000 EUR, súd na deň 13.12.2023 určil termín verejného vyhlásenia rozsudku. Na verejné vyhlásenie rozsudku sa neustanovili strany sporu.

Na základe takto zisteného skutkového stavu, súd právne uzatvára:

Podľa § 3 písm. a) Zákona číslo 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon č. 340/2012 Z.z.), platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je a) fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

Podľa § 4 ods. 1 Zákona číslo 340/2012 Z.z., vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

Podľa § 6 ods. 1 Zákona číslo 340/2012 Z.z., platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je evidovaný dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto, ak vznik tejto skutočnosti oznámi a preukáže vyberateľovi úhrady podľa § 9 ods. 6 písm. c).

Podľa § 7 ods. 1, 2 Zákona číslo 340/2012 Z.z., povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

Podľa § 10 ods. 1,2,3 Zákona číslo 340/2012 Z.z., platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady. Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb²³⁾ súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

Podľa § 10 ods. 5 Zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ podľa § 3 písm. b) platí úhradu za každý aj začatý kalendárny mesiac

a)

4,64 eura, ak zamestnáva od 3 do 9 zamestnancov,

b)

18,58 eura, ak zamestnáva od 10 do 49 zamestnancov,
c)
79,66 eura, ak zamestnáva od 50 do 249 zamestnancov,
d)
199,16 eura, ak zamestnáva od 250 do 999 zamestnancov,
e)
464,71 eura, ak zamestnáva 1 000 a viac zamestnancov.

9. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Žalobca uniesol dôkazné bremeno ohľadom skutočností tvrdených v žalobe. Súd uvádza, že podľa § 3 písm. a) Zákona číslo 340/2012 Z.z. bol žalovaný povinný platiť úhrady vo výške 4,64 Eur mesačne. Žalobca kontrolou úhrad v zmysle § 8 zákona zistil, že žalovaný nezaplatil úhradu za kontrolované obdobie od 01.12.2015 do 31.03.2018 spolu 18 platieb, t.j. sumu 83,52 Eur. Výška dlhu je súčinom počtu neuhradených predpisov v kontrolovanom období. Zároveň súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie pokuty vo výške 17 Eur v zmysle § 10 ods. 3 Zákona číslo 340/2012 Z.z. S poukazom na to, že žalobca preukázal súdu výzvou zo dňa 21.01.2023, že vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy, súd mu priznal aj náhradu nákladov vo výške 2,10 Eur predstavujúce poštovné, keď žalobca aj v tejto časti žalobného návrhu uniesol dôkazné bremeno, keď súdu predložil potvrdenie Slovenskej pošty, a.s. o tarifnej cene za úhradu zásielky, keď za obdobie od 01.03.2022 táto náhrada za jeden kus predstavovala sumu 2,10 Eur.

10. Nárok žalobcu podľa názoru súdu nevyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy a žalobca nie je dodávateľom podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení skorších predpisov, je preto vylúčené, aby v tomto konaní išlo o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Úhrada za služby verejnosti poskytované RTVS a ich príslušenstvo, ktorých zaplatenie je predmetom tohto konania, platiteľ neplatí na základe zmluvného vzťahu so žalobcom. Táto povinnosť mu vyplýva priamo zo zákona číslo 340/2012 Z.z. o úhradách za služby verejnosti poskytované RTVS. Úhrada za služby verejnosti je vo svojej podstate neekvivalentnou platbou. Platitelia sú ju teda povinní platiť bez ohľadu na to, či služby žalobcu využívajú alebo nie. Z podstaty veci preto nemôže ísť o zmluvný vzťah. Pre naplnenie definície platiteľa úhrad zmysle § 3 zákona číslo 340/2012 Z.z. stačí, ak je fyzická osoba evidovaná ako odberateľ elektriny v odbernom mieste alebo ide o zamestnávateľa s kvalifikovaným počtom zamestnancov. Žalobca nie je dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa ustanovenia § 296 CSP pre konštatovanie spotrebiteľského sporu nestačí, ak spor vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s ňou súvisí, ale musí ísť o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Podľa názoru súdu je vylúčené, aby v tejto veci išlo o spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom v zmysle § 296 CSP, keďže nemôže byť pochyb o tom, že žalobca pri vymáhaní úhrad za služby verejnosti nevystupuje ako dodávateľ, to znamená ako osoba, ktorá koná v rámci svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti. Hlavný predmet činnosti žalobcu a jeho poslanie sú uvedené v § 3 a 5 zákona číslo 532/2010 Z.z. o rozhlase a televízii Slovenska. Hlavným predmetom činnosti žalobcu je vysielanie televíznej a rozhlasovej programovej služby vo verejnom záujme a to pri zachovaní svojho poslania, ktorým je rozvíjanie národného povedomia a kultúrnej identity obyvateľov Slovenskej republiky. Pri tvorbe obsahu vysielania je žalobca povinný zohľadňovať záujmy národnostných menšín, nepočujúcich a iných sociálnych menšín, registrovaných cirkví a pod. Svojím poslaním a špecifickými zákonnými požiadavkami na obsah vysielania sa teda jeho činnosť nepochybne odlišuje od obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Získané úhrady za služby verejnosti môžu byť používané výlučne na financovanie hlavného predmetu činnosti žalobcu a nie jeho podnikateľskej činnosti.

11. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica 12Co/282/2017 zo dňa 31.10.2017, ktoré uvádza: „Koncesionársky poplatok je považovaný za osobitný príspevok na finančné zabezpečenie plnenia zákonom stanovených povinností a úloh žalobcu ohľadom poskytovania verejnej služby. Koncesionárske poplatky nie sú platbou za ponuku programov ani za ich užívanie, t. j. sledovanie určitých programov, ale platbou, ktorá sa vzťahuje na každého, kto je odberateľom elektriny. Fyzická osoba i právnická osoba teda platí za vysielanie formou koncesionárskych poplatkov. Prostredníctvom koncesionárskych poplatkov fyzická osoba (resp. právnická osoba) financuje verejnú službu, ktorá mu je poskytovaná ako občanovi (nie v pozícii spotrebiteľa). Krajský súd zároveň v odseku 16. vyslovene uvádza: Ako už bolo uvedené, medzi žalobcom a žalovanou nejde o spotrebiteľský spor vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy (medzi žalobcom a žalovanou nebola uzavretá žiadna spotrebiteľská zmluva)

alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, preto povinnosťou okresného súdu nebolo ex offio skúmať, či žalobcom uplatnený nárok (ne)bol premlčaný.“

12. Rovnako súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach 2Co/41/2018 zo dňa 11.10.2018, ktorý v odôvodnení uviedol: „ V tejto súvislosti je potrebné dať za pravdu žalobcovi, ktorý vyslovil vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného názor, že nejde v tomto prípade o spotrebiteľský spor v zmysle ust. § 290 CSP. Podľa tohto ustanovenia spotrebiteľským sporom je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou, čo nie je tento prípad, pretože právny vzťah sporových strán vyplýva a povinnosť žalovaného platiť úhradu za poskytované služby žalobcu vyplýva priamo zo zákona.“

13. Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 7Co/85/2020 zo dňa 24.02.2021 uviedol: „ Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd aj námietku žalovaného, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu, nakoľko v posudzovanej veci nejde o spotrebiteľský spor vedený medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (§ 290 CSP). Zo zákonnej úpravy tak nevyplýva, že by žalobca pri vyberaní úhrad vykonával činnosť majúcu znaky dodávateľskej činnosti, argumentácia žalobcu v tomto ohľade bola relevantná. Vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako platiteľom úhrad je založený zákonom, povinnosť platiť úhrady v určenej výške a v lehote je rovnako daná zákonom, ide teda o zákonnú povinnosť žalovaného ako platiteľa úhrad a zákonné právo žalobcu na úhrady, z čoho vyplýva neexistencia zmluvného vzťahu medzi stranami sporu. V ust. § 3 písm. a) zákona o úhrade za služby verejnosti je výhradne definovaný subjekt, ktorý je platiteľom úhrady. Ani takéto vymedzenie platiteľa nijak nezakladá spotrebiteľský charakter vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ako sa mylne domnieva žalovaný, a to ani z dôvodu, že zmluva o dodávke elektriny je zmluvou spotrebiteľskou. Vzhľadom na konštatovanie odvolacieho súdu, že vzťah strán sporu nie je spotrebiteľským vzťahom, je vylúčená aplikácia ust. § 54a Občianskeho zákonníka, z ktorého zákonnej konštrukcie je zrejmé, že žalobou musí byť uplatnený nárok zo spotrebiteľskej zmluvy. Preto pri absencii vnesenia námietky premlčania, nemá v danom prípade súd ex offio skúmať to, či premlčané právo je alebo nie je možné vymáhať.“

14. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal plný úspech, z tohto dôvodu mu súd vo vzťahu k žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 CSP.

Poučenie:

2

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.